

SYLABUS – OPIS ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU

I. Informacje ogólne

1. Nazwa zajęć/przedmiotu: **Badania dziejów gospodarczych**
2. Kod zajęć/przedmiotu: 18-BDGosp-12uh2
3. Rodzaj zajęć/przedmiotu (obowiązkowy lub fakultatywny): obowiązkowy
4. Kierunek studiów: historia
5. Poziom studiów (I lub II stopień, jednolite studia magisterskie): II stopień
6. Profil studiów (ogólnoakademicki / praktyczny): ogólnoakademicki
7. Rok studiów (jeśli obowiązuje): I
8. Rodzaje zajęć i liczba godzin (np.: 15 h W, 30 h ĆW): 30 h KON
9. Liczba punktów ECTS: 4
10. Imię, nazwisko, tytuł / stopień naukowy, adres e-mail prowadzącego zajęcia:
dr Jakub Kujawa – jakub.kujawa@amu.edu.pl
11. Język wykładowy: polski
12. Zajęcia / przedmiot prowadzone zdalnie (e-learning) (tak [częściowo/w całości] / nie): nie

II. Informacje szczegółowe

1. Cele zajęć/przedmiotu:

Student/ka zdobywa wiedzę dotyczącą metodologii badań nad historią gospodarczą, zarówno z zakresu i problematyki badań, jak i źródeł historycznych; wiedzę na temat periodyzacji historii gospodarczej tak w zakresie dziejów Polski, jak i powszechnych. Student/ka zna kluczowe zagadnienia i procesy gospodarczo-społeczne zachodzące w dziejach: zacofania gospodarczego, modeli uprzemysłowienia, kryzysów gospodarczych, problemów inflacji i deflacji, ścieżek wzrostu i rozwoju gospodarczego oraz transformacji gospodarczej. Student/ka orientuje się w podstawowych założeniach teorii ekonomii dotyczących modeli rozwoju społeczno-gospodarczego społeczeństw ludzkich na przestrzeni wieków. Student/ka rozumie potrzebę budowania metodologii badań i możliwości wykorzystania źródeł do dziejów gospodarczych.

Student/ka posiada umiejętności krytycznej analizy zachodzących w dziejach procesów gospodarczych; analizy danych gospodarczych i wyciągania na ich podstawie wniosków, analizy działalności gospodarczej przedsiębiorstw.

2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują): brak
3. Efekty uczenia się (EU) dla zajęć i odniesienie do efektów uczenia się (EK) dla kierunku studiów:

Symbol EU dla zajęć/przedmiotu	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia EU student/ka:	Symbole EK dla kierunku studiów
EU_01	posiada pogłębioną, rozszerzoną i uporządkowaną wiedzę z zakresu historii prowadzącą do specjalizacji w zakresie dziejów gospodarczych;	K_W01, K_W04, K_U01, K_U05, K_K05
EU_02	zna na poziomie rozszerzonym terminologię nauk historycznych oraz na poziomie podstawowym terminologię nauk humanistycznych, społecznych i ekonomicznych;	K_W02, K_W03, K_U07, K_K05
EU_03	ma zaawansowaną, uporządkowaną chronologicznie i tematycznie wiedzę o historii ziem polskich i historii powszechnej w zakresie dziejów gospodarczych epoki nowożytnej i współczesnej;	K_W01, K_W04, K_W07, K_U01, K_U05, K_K05
EU_04	ma pogłębioną wiedzę o metodologii historii gospodarczej, zna różne metody badawcze i narzędzia pracy warsztatu historyka; posiada wiedzę pozwalającą na krytyczne wykorzystywanie źródeł z zakresu historii gospodarczej;	K_W07, K_W08, K_W09, K_W10, K_U02
EU_05	rozumie powiązania interdyscyplinarne nauk historycznych z innymi naukami; rozumie zastosowanie metod i narzędzi	K_U04, K_U05

	innych dyscyplin w pracy historyka w działalności społeczno-gospodarczej;	
EU_06	samodzielnie zdobywa i pogłębia wiedzę oraz doskonali umiejętności badawcze w sposób uporządkowany i systematyczny, wykorzystując nowoczesne techniki pozyskiwania, klasyfikowania i analizowania informacji oraz rozwija umiejętności profesjonalne związane z działalnością społeczno-gospodarczą;	K_U01, K_K07
EU_07	posługuje się teoriami i paradygmatami badawczymi dla opracowania zagadnień i projektów z historii gospodarczej; dobiera świadomie metody i narzędzia badawcze właściwe dla historii gospodarczej. Systematyzuje informacje dotyczące obszaru badawczego nauk historycznych i pokrewnych, wykorzystując bibliografie, pomoce archiwalne i cyfrowe bazy itp.;	K_W05, K_W08, K_U02, K_U03, K_U04, K_K07
EU_08	analizuje i interpretuje zebrane informacje, stosując różnorodne metody i techniki prezentacji wyników badań (samodzielnie lub w zespole); wykorzystując zdobyte kompetencje i doświadczenia badawcze formułuje w sposób krytyczny i uzasadnia własne opinie dotyczące różnych zagadnień gospodarczych; argumentuje i uzasadnia swoje stanowisko w dyskusji naukowej, wykorzystując wiedzę i własne doświadczenia badawcze, jak także poglądy badaczy różnych nurtów historiograficznych;	K_U09, K_U10, K_U12, K_K05
EU_09	uznaje i szanuje odmienne od własnych teorie i poglądy oraz prowadzi polemikę z nimi w sposób etyczny i kulturalny w zakresie zagadnień społeczno-gospodarczych; wykazuje odpowiedzialność i odwagę cywilną w sprzeciwianiu się instrumentalizacji wiedzy historycznej przez grupy narodowe, społeczne i polityczne;	K_K02, K_K03
EU_10	jest zdolny do okazywania zrozumienia dla świata wartości i postaw ludzi w różnych okresach i kontekstach historycznych; wykazuje niezależność myśli, jednocześnie szanując prawo innych osób do wykazywania tych samych cech.	K_K04, K_K05

4. Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się (EU) z odniesieniem do odpowiednich efektów uczenia się (EU) dla zajęć/przedmiotu:

Treści programowe dla zajęć/przedmiotu:	Symbol EU dla zajęć/przedmiotu
Metody badań nad historią gospodarczą.	EU_04, EU_05, EU_07, EU_09, EU_10
Źródła do dziejów gospodarczych.	EU_04, EU_05, EU_07, EU_09, EU_10
Periodyzacja historii powszechnej gospodarczej. Stadia rozwoju gospodarczego.	EU_04, EU_05, EU_07, EU_09, EU_10
Szkoły i nurty badawcze dziejów gospodarczych w Polsce i na świecie.	EU_04, EU_05, EU_07, EU_09, EU_10
Czas i przestrzeń w historii gospodarczej. Cykle koniunkturalne i ich podział.	EU_04, EU_05, EU_07, EU_09, EU_10
Teorie wzrostu i rozwoju gospodarczego.	EU_04, EU_05, EU_07, EU_09, EU_10

Analiza danych ilościowych a narracja historyczna. Statystyka zasobów budownictwa mieszkaniowego w PRL jako przykład badań nad dziejami gospodarczymi.	EU_04, EU_05, EU_07, EU_09, EU_10
Zacofanie gospodarcze: przykład Irlandii w XIX w. Rozwój gospodarczy: przykład Szkocji w XIX w.	EU_01, EU_02, EU_03, EU_06, EU_08
Analiza porównawcza jako podstawowe narzędzie badania historii gospodarczej. Modele gospodarcze w okresie międzywojennym: gospodarka wolnorynkowa, etatyzm, socjalizm.	EU_01, EU_02, EU_03, EU_06, EU_08
Ranking jako narzędzie poznania najnowszych dziejów przedsiębiorstw („Lista 500” dziennika „Rzeczpospolita”).	EU_01, EU_02, EU_03, EU_06, EU_08
Problemy transformacji współczesnych gospodarek świata – tematy do wyboru.	EU_01, EU_02, EU_03, EU_06, EU_08

5. Zalecana literatura:

Bałtowski M., Miszewski M., *Transformacja gospodarcza w Polsce*, Warszawa 2006;
Cameron R., Neal L., *Historia gospodarcza świata: od paleolitu do czasów najnowszych* (różne wydania)
Kofman J., Roszkowski W., *Transformacja i postkomunizm*, Warszawa 1999;
Przegląd badań nad historią gospodarczą w XXI w., red. R. Matera, A. Pieczewski, Łódź 2011;
Szpak J., *Historia gospodarcza powszechna* (różne wydania);
Topolski J., *Metodologia historii*, różne wydania;
Transformacja systemu gospodarczego w krajach Europy Środkowo-Wschodniej, red. J. Czekaj, Warszawa 1993.

III. Informacje dodatkowe

1. Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EU (proszę wskazać z proponowanych metod właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne):

Metody i formy prowadzenia zajęć	X
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	X
Wykład konwersatoryjny	
Wykład problemowy	
Dyskusja	X
Praca z tekstem	X
Metoda analizy przypadków	
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	
Gra dydaktyczna/symulacyjna	
Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)	
Metoda ćwiczeniowa	
Metoda laboratoryjna	
Metoda badawcza (dociekania naukowego)	
Metoda warsztatowa	
Metoda projektu	X
Pokaz i obserwacja	X
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	
Praca w grupach	
Inne (jakie?) - konsultacje indywidualne, kontakt e-mail	X
...	

2. Sposoby oceniania stopnia osiągnięcia EU (proszę wskazać z proponowanych sposobów właściwe dla danego EU lub/i zaproponować inne):

Sposoby oceniania	Symbole EU dla zajęć/przedmiotu					
	EU_01 – EU_10					
Egzamin pisemny						
Egzamin ustny						
Egzamin z „otwartą książką”						
Kolokwium pisemne						
Kolokwium ustne						
Test						
Projekt						
Esej						
Raport						
Prezentacja multimedialna						X
Egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)						
Portfolio						
Inne (jakie?) - aktywność na zajęciach						X
...						

3. Nakład pracy studenta i punkty ECTS:

Forma aktywności		Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem		30
Praca własna studenta*	Przygotowanie do zajęć	30
	Czytanie wskazanej literatury	45
	Przygotowanie prezentacji multimedialnej	15
	Przygotowanie projektu	
	Przygotowanie pracy semestralnej	
	Przygotowanie do egzaminu / zaliczenia	
	Inne (jakie?) -	
	...	
SUMA GODZIN		120
LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU		4

* proszę wskazać z proponowanych przykładów pracy własnej studenta właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne

4. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM:

bardzo dobry (bdb; 5,0): znakomita wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne;
dobry plus (+db; 4,5): bardzo dobra wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne;
dobry (db; 4,0): dobra wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne;

dostateczny plus (+dst; 3,5): zadawalająca wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami;

dostateczny (dst; 3,0): zadawalająca wiedza, umiejętności kompetencje personalne i społeczne, ale z licznymi błędami;

niedostateczny (ndst; 2,0): niezadawalająca wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne.